

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 27-00 „
Річно 50-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці І зах. Європі, Італії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол. — Збірка адреса І зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Церковна унія і польська політика.

Конференція в Пінську і унійна акція.

Недавно (23. і 24. квітня ц. р.) відбулася в Пінську на Поліссі під протекторатом тамешнього римо-кат. єпископа о. Зигмунта Лозінського унійна конференція, в котрій взяли участь представники світського духовенства і монаших чинів, а саме, єзуїтів обох обрядів — латинського і східного (нового латинського видання), редemptористів греко-кат. обряду і маріанів. З українців було чотирьох представників: о. д-р Тит Галушинський і о. Скрутен від василіян зі Львова, о. Хомин від редакції львівської „Ниви“ і о. д-р Чарнецький від редemptористів з Ковля. По національності були представники поляків, українців і білорусів. З москалів і православних взагалі не було нікого, хоч на конференцію запрошено місцевого православного єпископа. Конференція відбулася в авлі римо-кат. духовної семінарії в Пінську, а до президії входили протоігумен єзуїтів східного обряду о. Пьонткевич, о. прабат Шуман і о. д-р Галушинський.

Реферати вголосили єзуїт о. Урбан з Кракова, редактор видаваного єзуїтами журналу „Пшегльонд Повшехні“, про поняття „сборної церкви“ у католиків і православних, о. д-р Кулак, духовник і професор дух. семінарії, про двоякий напрям унійного руху на Русі в XVI ст. — або про правдивий і ложний уніонізм, вєсиліанин о. Скрутен про закиди, піднесені О. Королевським проти унії, проф. церковної історії львівського університету о. д-р Ціховський про причини неважкої унійної праці в XIII, XIV і XV ст., єзуїт східного обряду о. Домбровський на тему „Що промовляє нині за прийняттям російської (синодальної) форми для навернення православних і які зміни були би вказані“, врешті знову єзуїт о. Урбан на тему: „Чинники і перепони унійної праці у нас під теперішню добу“.

Не маю під рукою повного тексту повних рефератів, що порушили цілу низку пильних у нас і болючих питань, тому я не беруся про них говорити ширше хочби зі становища політичного і національно-церковного, що є обов'язком українського публіциста. Вище наведені відступи подаю на основі допису одного з учасників, що його поміщено в ч. 32 і ч. 34 з цього року львівської „Нової Зорі“, де наведено коротенький зміст рефератів, дискусії над ними та подано пляни на будуче.

Незвичайно характеристичним є те, що до унійної праці у самому її осередку себто в Пінську втягнуто дуже ревного і діяльного галицького москвофіла, о. Л. Калинюка, що тепер осів у Пінську, де чинно займається пропагандою унії у теперішньому польському виданні. Він мав вголосити коррєферат до реферату єзуїта о. Домбровського і мав обов'язок після слів допису виказати можливість і користь введення нашої (себто галицької) обрядової форми на місце російської синодальної, бо о. Домбровський станув на становищі, що для навернення з православ'я уніятів треба безумовно лишити синодальну, то є російську обрядову форму. Автор допису підчеркує, що українські учасники конференції були змушені виступити в обороні нашого обряду перед завітками о. Калинюка, що назвав його мішаниною, яку по його словам треба заступити російською синодальною обрядовою формою та виказує від себе жаль, що без відома українських учасників, а тільки на доручення організатора конференції, о. д-ра К. Кулака, о. Калинюк вголосив свій коррєферат. На мою думку рятівний галицький москвофіл і не міг зробити інакше, як зробив, бо у нього все московське є святим, а своє українське негідним уваги.

Конференція закінчена дня 24. квітня ц. р. анзором організаційного комітету, до якого з українців увійшов василіанин о. д-р Тит Галушинський, а цей комітет має скликати далішні періодичні конференції в Пінську для унійної пропаганди і вголосені реферати оголосити друком.

Отже ми є свідками на великі розміри закроєної унійної акції на північно-західних у-

Брати відсотки від своїх капіталів не зла річ, але будете їх мати тоді, коли свої ошадности складатимете в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

країнських землях, котру веде польський римо-кат. єпископат, зокрема польські „кресоти“ єпископи о. Лозінський з Пінська о. Шельонжек з Луцька, о. Фульман з Люблина та виденський митрополит о. Яблжиковський при допомозі польського римо-кат. світського клиру, а головню польських єзуїтів, з котрих деякі прийняли навіть у тій цілі унію східного обряду і як бачимо з реферату єзуїта о. Домбровського уводять в унію російську обрядову форму.

Пропагатори нової унійної східної церкви з Римом станули відразу на чисто-політичному становищі і з великого сучасного церковно-релігійного питання об'єднання православ'я з Римом зробили політичне питання з незручно укритами польськими національними і більше явними польськими державними тенденціями. Вони були причиною, що унійної праці не відано греко-кат. єпископатові з митрополитом Шептицьким на чолі, котрий для справ церковної унії положив куди більш заслуги як католицький єпископат разом і то не тільки теоретично як організатор відомих вєлєградських унійних з'їздів. Польський єпископат з польськими єзуїтами, вєзруючися в цілості на політиці польського уряду, утворив своєрідний сокальський кордон в унійній справі та ігноруючи істинючий від кількох століть греко-кат. обряд у Галичині, творить новий східний католицький обряд без власної вищої церковної єрархії — у практиці без сумніву для цілей польської експансії на українські і білоруські землі.

Політичні мотиви теперішньої унійної акції польських чинників не нові в церковній по-

літиці Риму. І давні унії — лонська і флорентійська — і пізніша від них та ближча нам, що з колишніх польських територій остала досі тільки в Галичині, берестейська, були подиктовані у першу чергу політичними причинами та тенденціями. Дві перші провалилися безслідно, коли відпали політичні підстави і рахунки, що спричинили закінчення уній і акція київського митрополита Іларія, одного з контрагентів флорентійської унії, не оставила у нашій церковній історії ніяких трітків слідів і полишилася одностанною ефемеридою.

Як сказано, остала тільки берестейська унія (унія закарпатських українців і частини румунів не стояла з нею у безпосередньому зв'язку) і то лише в Галичині, бо російський уряд скасував унію, аразу на Поділлі і Волині, опісля на Поліссі і білоруських землях, а вкінці 1875 р. на Холмщині і Підляшю. Не без політичних основ була й унійна акція в Болгарії в другій половині мин. століття, де видну роль відіграли польські воскресенці, що вийшли з польської політичної еміграції після листопадового повстання, де були живі ідеї месіанізму, що створили польський товіанізм. Однак балканська унійна акція мимом доволі значної форси з Риму не виказалася до нині ніякими більшими практичними вислідками.

Польський римо-кат. клир з відходом російської влади поставився відразу дуже агресивно супроти православ'я. Загально відомо, що навіть на території австрійської окупації в 1916 до 1918 р. польський римо-кат. єпископат робив перепони в унійній акції і тільки наші військові духовники, що йому не підлягали, могли зблизитися до місцевого українського православного населення і тоді всюди виказували значні успіхи своєї духовної місіїної праці. З приходом польської влади ця агресивність зросла до неадекватних розмірів, маючи до помочі польські урядові чинники.

Пос. д-р Степан Баран.

На господарські теми.

Схід і захід у хліборобстві.

Сьогодні переживає світ такі господарські потрясіння, які безумовно належатимуть в історії до найбільших цього роду подій цілого людства. Наглий спадок цін на всі продукти від золота, цього мірника вартостей, почавши викликати цілковиту дезорієнтацію в кожній господарській діяльності, а вже найбільше в хліборобстві, в цьому найбільшому вартаті людських заробітків на життя. Тому я не диво, що в цій справі забирають голос найважливіші представники економії, а незадовго зачнетися в Женеві міжнародна аграрна конференція, яка має устійнити шляхи для поборення цієї скрути. Між іншими забрав недавно голос керманіч міжнародного бюро праці і визначний дослідник аграрного питання Альберт Томас. Він розглядав у своїй рефераті питання, як буде розвиватися хліборобство у майбутньому. Твердить, що розвиток піде в напрямі машинізації. Машинізація буде поступати дуже шкормим ходом через 10 до 15 літ і тільки вона зможе так об'єднувати кошти продукції, що хліборобство буде і при сьогоднішній знизці цін рентабельним. Але одночасно передбачує автор нове явище. Машинізація усуне великий відсоток хліборобського населення з його дотеперішніх вартатів праці, воно буде пересуватися до промислу, торгівлі, до міст. Автор видить це явище вже сьогодні там, де машинізація вже сильно поступає. Але на цьому не скінчиться. По цих кільканадцяти роках наступить у хліборобстві новий зворот, саме поворот населення до хліборобства. Автор передбачує, що хліборобський світ стане зацікавленим і аачне інвестувати хліборобство в напрямі піднесення якості поодиноких різних плодів. А тут уже машина не зможе доконати всього, мусть прийти зміла і зручна людська рука, зачнетися збільшення працюючих на ріллі. Коби лише схопити за чуба сьогоднішню хліборобську скруту.

Щі вивази наловлять цілу масу думок про за-

лю і недовго нашого хліборобства. Берім їх на пір, без упорядкування їх в якусь органічну цілість.

Приймім, що автор не бере під увагу окремих держав, країн, народів і їх спеціальних обставин, але цілість світового хліборобства. Тоді приймемо можливість, що воно так буде. Але що буде у нас? Куди підуть ці безробітні в ріллі, коли у нас паде а не росте промисел, торгівля і нема найматого вигляду на їх розвіл? Та лишім і це на боці.

Хліборобська скрута тривала по наполеонських війнах 10 літ, а друга, що зачалася в 70 роках мин. століття, 20 літ. Чи сьогоднішній скруті можна поставити у нас речення на 10—15 літ? В Америці, чи в Австралії і в деяких краях зах. Європи може вона тривати коротко. Але у Східній Європі? Передумовою самосборони є акнабільний поступ, обниження коштів продукції, масовість, словом машинізація. А передумовою машинізації хліборобства є меліорація, комасація, факове вишколення, інвестиції в машини, почавши від тракторових плугів аж до моторових молотілок. А вже безумовно потрібно належних доріг, азначити анов інвестицій. Чи Європа, а радше східна і південно-східна Європа зможе собі на це дозволити? Чи задовжена, несконсолідована, розпарцельована Європа! Сьогодні має вона 35 держав і стількиж митних округів замість передвоєнних 26, митні границі відвожжалися на нових 11.000 км. Вона має сьогодні 27 ріжних валют замість 13 передвоєнних. У кожній з цих держав, у більшості господарських карликів, лдуть настирливі амагання за політичне панування, за мілітарну супрематію, а у деяких з них сніється сні про морську регеменію. Чи можна тоді подумати про вклада у хліборобство? А до того цих 8 мільонів зареєстрованих в Європі міських чи фабричних безробітних наганяють державам зараз такий історичний страх, що держави змушені живити їх саме коштом хліборобства, а

Сильна піна.

яку має мильце до губів ОДОЛЬ —
вистить основно дуби і надає їм
близьку білину.

Мильце ОДОЛЬ
є приємне в у-
житті і не дра-
жнить — сен. 1933

не помагати йому. Європа напхалася між молотом і ковалем, між міськими безробітними і сільською скрутою і вишукуючи пісередники, ховається за них, щоби лише відволікати біду на пізніше. Чи для східної Європи може в таких обставинах усміхатися передбачування Томаса, що мовляв, сільське населення рушить під напором машин до міст, туди, де роботи нема?

Але ще одні! В Америці чи Австралії та в європейських колоніях населення рідке, землі ще подостатком, а рук до праці мало. Там можуть творитися правдиві ішеничні фабрики. І ось бодай Америка кинула цього року 500 мільонів доларів на підмогу хліборобству і машинобуду його, а машина оре величезні простори в день і в ніч, не здержуючися ні на хвилю, оре дешево. Така сама машинізація поступає також в англійських колоніях, в Канаді, Австралії, Аргентині. Але Європа і то головне Східна не може собі на це по-зволити. Поминаючи вже те, чи можливою є така машинізація в краях з таким роздібленням ґрунтів і серед такої густої рільного населення, яка є в Європі, візьмім на увагу ще інший момент. Машинізація поступила в Німеччині чи в Чехії вже дуже далеко. Вона дійшла до того, що у цих державах хліборобство приступило до цієї другої стадії, про яку говорить Томас, тобто до звороту населення на ґрунт, до продукції якнайкращих плодів. А мимо цього скрута там також дуже по-важна. Вона полягає у тому, що сирі плоди у ціні дуже низькі, а фабрики з них ізаа надмірних обтяжень у продукції такі дорогі, що стають не-доступними для мас та ізаа неможливості збуту заломлюється їх продукція.

Ще більша скрута панує в Польщі. Хліборобські доходи меншають аж до нерентовності вкладів, а титарі осягають ті самі, тобто більшають. Значить мусить виступити таке обтяження обтяжень, щоби бодай до банкрутства не допустити. А вже про інвестиції у хліборобську культуру зі сьогоднішніми в майбутності і мови нема. Чи передбачування Томаса тут можливі? Кожному ясно, що ні. Правдоподібно є хіба те, чого Томас не сказав, а саме, що в цьому великому поході хліборобства все мало і безсиле не входить у рахунок, бо великі події звершуються на трупах малих. І саме ця думка переймає жахом перед нашим майбутнім.

М. Творидло.

Львівський консулят СРСР „інформує“.

Один наш громадянин приніс нам до редакції відлученого листа, якого отримав в останніх днях разом з пакетом більшовицьких матеріалів про харківський процес „Спілки Визволення України“:

Травень 1930 р.

СРСР

Консульство у Львові.

У зв'язку з закінченням процесу так званого „Союзу Визволення України“ Консулят СРСР у Львові пересилає вам для ознайомлення декілька найцікавіших витягів з промов, що вилосили на прикінці судової розправи декотрі підсудні, а також текст дуже характеристичної публічної заяви Академіка Кримського про ставлення до „СВУ“ української інтелігенції. Мимо того, що ці матеріали свого часу публіковані в цілій радянській пресі (і передруковані в декотрих тутешніх часописах) адалася повинні бути відомі і зах.-українській публічній опінії. Дійсність показує, що навіть найповажливішій тутешній інтелігенції частенько цілковито бракує правдивих і повних відомостей про процес „СВУ“. За приклад може послужити хоча б артикул так званаго тутешнього діла — алазката д-ра Л. Ганкевича в „Професійному Вістнику“ — цілий оснований на фальшивих відомостях польської телеграфічної агенції, підхоплених через ворожу до Робітничо-Селянського Уряду українську пресу.

Матеріали, що на них спираються оце Вашу увагу яскраво підтверджують факт, що ціле українське громадянство в Республіці — зокрема наддніпрянська інтелігенція — є цілком однастайні щодо негативної оцінки сумної пам'яті „СВУ“ та ідей, що він намагався переставити в життя, — не виключаючи навіть і самих недавніх керівників цієї організації, як це неперечно виликає з автентичних їхніх заяв перед лицем найвищої Української судової інституції.

На жаль, українська людність, що живе за межами своєї держави, не тільки не є досить повно і систематично про це поінформована, але навіть зловласивно її дезорієнтують різні групи та діячі (на часта нечисленні проти загальної національної маси), ворожі до сучасної Української Держави, що за всяку ціну намагаються поглибити розрив між двома частинами українського народу по цей і той бік Збруча. (Підкреслення наше. — Ред.).

Маючи за одне з головних своїх завдань навпаки пильнувати якнайтіснішого культурно-національного зв'язку між тими двома частинами, спираючись в цьому на реальну підтримку від цілого українського радянського громадянства, зокрема від широких верств наддніпрянської інтелігенції, Львівський Консу-

лят, проте очевидно має дуже мало технічних і формальних способів систематично поборювати роздільну роботу тих, хто є цілком позбавлений доброї волі і віри.

Але в переконанні разом з Академіком Кримським, що українська інтелігенція в цілому „має організм здоровий“, віритися, що в серед західної її галузі ніколи не забракне таких, які ніколи не підуть на цілковиту неадекватність, чим живе український трудовий нарід у своїй державі, і завжди будуть стреміти якнайкраще арозуміти ту частину національної інтелігенції, що служить цьому народові, українським робітникам та селянам та разом з ними будувати нове життя на Великій Радянській Україні.

До такого розуміння першим кроком є правдива і повна інформація, уділювати її Львівський Консулят є завжди й охоче готовий“.

Не нам рішати про те, які є головні завдання консуляту і консула Союзу Радянських Соціалістичних Республік у Львові. Керманич консуляту, як урядовець московського комісаріату закордонних справ, дістав у цій справі від своїх зверхників єдино для нього авторитетні й обов'язкові розпорядження і вказівки. Очевидно, що характер дипломатичного функціонера чужої держави зовсім не стоїть на перешкоді розсилати приватні листи, до кого йому подобається, та писати в них, що йому подобається. Може теж висловлювати без обиняків свої погляди на український національний табор, такі погляди, які саме підходять і лицюють довіреному політичному експонентові московсько-більшовицького міністерства закордонних справ. Ясна річ, що йому лицько ідентифікувати московсько-більшовицьку окупацію на Наддніпрянській Україні та її виконавчі органи з „цілим українським громадянством“ окупованих теренів, а український національний табор у Галичині називати чинником, який лише веде „роздільну роботу“ між „двома частинами українського народу по цей і той бік Збруча“. Для такого ставлення справи треба мати лише інтернаціональний світогляд, більшовицьку совість та гнучку тактику в діяльності.

Річ не в тім. Теперішній консул СРСР у Львові найшов собі нове поле праці та придумав нові методи для неї: „інформаційну службу“ шляхом масового розсилання листів на приватні адреси. Той новий прояв його відомої уже підприємливості вимагає від нас збільшення сторожкості у відношенні до установи й її керманича, які мають дієсно не „одно з головних“ — не найголовніше, а взагалі єдине своє завдання — роздільно, розкладати й розбивати всіми можливими та доступними засобами наше українське національне громадянство.

В. С. ЛЕВИЦЬКИЙ.

Магатма Ганді.

4. Култ корови. — Ріжниця каст. — Європейська цивілізація.

Передовсім дві точки Гандієвого „Вірую“ видаються дивними для кожного європейця: це култ корови і ріжниця каст. Сам Ганді так пояснює ці два принципи: Святість корови є характеристичною для Індії. Корова це символ „усього підлюдського світу“, з яким людина залучує союз. Цей култ є „братерством між людиною і звіратом. Він підносить людську істоту поза межі його роду. Він здійснює тотожність людини з усім, що живе“.

А що саме корову вибрано з усіх звірат, то це тому, що вона є в Індії найкращим товаришем і правдивою життєвою людиною. Притім це почитання не має у Ганді нічого ідопоклонного. Коли арозуміти внутрішній зміст цього символу, не можна дивуватися, що Ганді приваує до цього таку велику вагу. Одне з них є знаєме ще тимсамим корови якимсь обявленням Індії світові. Він тільки додає до евангельського заповіді „Люби ближнього свого як себе самого“ — „Усе, що живе, є твоїм ближнім“.

Ріжницю каст Ганді оправдує ріжницями обов'язків, не ріжницями привілеїв. Він ділить суспільність тільки на чотири касті: брамані (класа інтелекту і духа), кшатрії (класа військова і уряднича), вайшія (класа купецтва) і шудра (фізична праця). Він не приписує їм ніякої вишості або нижчості. Вони всі рівні. Це тільки ріжні покликання, ріжні обов'язки, а ніякі привілеї.

Всі родилися, щоби служити Богові, браман розумом, кшатрія силою і відвагою, вайшія купецьким хистом, а шудра працею тіла. Це не знаєть, що браман не сміє працювати фізично, а

ле він є ліпше придатний до умов праці, а шудра до фізичної. Браман, який з тої причини ставив би себе вище від шудри, сам тимсамим тратить свою рангу, бо не має правдивого знання“.

Вірючи у мандрівку душ, він пояснює її зміганням природи до утримання вічної рівноваги. Душі переходять з одних каст до других, перемінюючи брамана в шудру і навпаки.

Цей принцип чотирьох ріжних, а при цьому рівних каст не має ніякого відношення до п'ятої індійської касті: паріїв. Ганді з незломною завзятістю виступає проти соціальної нерівності, яка панує в Індії між чотирма т. зв. вищими кастами і найнижчою кастою паріїв „нетиканих“. Він пише:

„Я не бажаю передодження; але колиб я мав переродитися, то я хотів би знайтися між паріями, щоби ділитися з ними їхні кривди і працювати над їх визволенням“...

Він навіть адоптував маленьку дівчинку з каст паріїв, щоби дати приклад любові для цих понижених і покривджених.

Відношення Гандія до європейської цивілізації наскрізь негативне.

„Остання війна викладала сатанічний характер цивілізації, яка панує тепер в Європі. Переможці аломали всі закони суспільної моралі в ім'я сили. Ніяка брехня не була занадто негідною, щоби її не використати. Поза всіми алочинами бачимо грубий, матеріальний мотив... Європа не є християнська. Вона поклоняється мамоні...“

Тому Ганді вважає, що великим ворогом Індії є саме та цивілізація, яку приносять зі собою англіїці. Англіїці самі собою не є злі, але вони хорі на цю цивілізацію, яка не має в собі нічого духового, яка матеріальне добро ставить за ціль життя, яка робить з людей рабів мамоні. Через те Ганді поборює і тих своїх співгромадян, які хотіли би прогнати англіїців, щоби створити в Індії державу „цивілізовану“ за європейський лад. Ні. — каже Ганді — одним великим зусил-

лям Індії повинно бути: прогнати цивілізацію Заходу.

Є три класи людей Заходу в Індії, проти яких Ганді виступає з особливою гостротою: судді, лікарі і вчителі.

Професію суддів вважає за неморальну, бо трибунали в Індії є знаряддям британської могутності; вони підтримують і помножують у всіх краях суперечки і незгоду поміж індіями. Це дуже дохідна експлуатація злих людських інстинктів.

Щодо лікарів, то Ганді признає, що спершу їх професія подобалася йому. Але згодом він пізнав, що лікарі Заходу займаються єдино підкріпленням тіла, а не усуненням причини недуги, які здебільша лежать у людських хобах. Таким чином вони дають нагоду злим людям грішати даліше при найменшій риску. Вони деморалізують людей і винищують їх, відвертаючи їх від героїзму тіла і духа. Ця фальшива медицина Заходу Ганді протиставить правдиву запобігачу, моральну і терапевтичну медицину, якій присвятив навіть окрему студію. Там дає він багато розумних моральних правил, як запобігти недугам, а також випробовані терапевтичні ліки. Принципом його медицини є сувора мораль, бо: „недуга є наслідком не тільки наших діл, але наших думок. Всі недуги мають той сам початок, а саме, коли не перестерігається законів здоров'я. Тіло є мешканням Бога. Треба його утримувати чисто“.

Ворожість Гандія до вчителів не є дивною. Вони відбирають індіям їхню мову та думку, вполюють в дітей почуття національної ніжності. Вони звертаються тільки до розуму, занебдуючи серце, а кінці вони обов'язують працю рук, даючи тільки теоретичне, літературне виховання народів, який у 80 проц. займається рільництвом, а тільки в 10 проц. промислом

Треба учительок для фахових шкіл!

З розвитком фахового шкільництва відчувається величезний брак відповідно кваліфікованих учительок. Тому, хто хоче бути такою учителькою, яка не потребує очікувати і просити посади, а матиме до вибору завжди кілька добре платних посад, деякі деталі вступає до державної семінарії учительок ремесел у Варшаві, Кольонія-Станіда. Умови прийняття на шк. рік 1930-31 такі: 1. Наука в семінарії триває три роки, з курсом підготовки 4 роки; 2. Приймається кандидатки, що: а) мають фізичні здібності до учительського фаху, б) мають не менше як 17 літ (на підготовчий курс 16) і не більше як 21 скінчених літ (на підготовчий курс 20); 3. На підготовчий курс приймається кандидатки, що скінчили 6-тимісячний клас; 4. На 1-й рік приймається кандидатки, які представляють свідоцтва укінчення середньої фахової школи, або свідоцтво зрілості з гімназії, чи учительської семінарії; 5. Засадничо до семінарії приймається кандидатки в кінці шкільного року, а на початку осінньої, оскільки є вільні місця; 6. Приймає кандидаток до семінарії є тільки тимчасове. Про дефінітивне прийняття рішає в першому півроці Педагогічна Рада; 7. Кандидатки при проханні за прийняття до семінарії повинні представити: а) власноручно написаний життєпис, б) свідоцтво про народження (а) тільки свідоцтво; 8. Прохання приймає канцелярія з міс. травні, а конкурс свідоцтва відбувається 24. червня ц. р.; 9. Шкільні оплати в ц. шк. році вносять біля 70 зол. річно. Семінарія не має своєї бурси, але кандидатки можуть мешкати в сусідніх бурсах, з якими семінарія має сталий контакт. Місячна оплата вносить від 60 до 90 зол.; 10. Учениці вчать на власних матеріалах; 11. Семінарія провадить два головні відділи: бібліотечний з білим гафтом та краєцтва з кольоровим гафтом; 12. Прохання слати на адресу семінарії сеччас, щоб до кінця травня дирекція отримала його. Всіх зацікавлених кандидаток просимо повідомити про це Головну Управу „Рідної Школи“.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“.

Національний конгрес індуств

Агенція АТЕ повідомляє: В Алягабаді відбуваються від трьох днів збори виконавчого національного конгресу індуств. Конгрес радить при закритті дверей. Народа має намітити дальшу програму акцій пасивного опору у зв'язку з арештуванням Ганді. До привільного відома не дісталися з тих нарад ніякі подробиці.

Боротьба з правою опозицією в СРСР.

Агенція АТЕ повідомляє: Виборча кампанія на конгрес комуністичної партії відбувається під знаком боротьби з опозицією. Виступи опозиції заготовлені в цілому ряді місцевостей. Партійна конференція в Києві рішила виключити з партії всіх правих опозиціоністів за „ширення деморалізації серед робітників“. Група правих опозиціоністів у Миколаєві виступила різко проти політики Сталіна, подібна група у Твері критикувала гостро Сталіна, за що там розв'язано бюро місцевої комуністичної партії. Подібні вісти приїшли і з Луганська, де делегати робітників протестували проти тяжкої арештаційної ситуації у промислових осередках. По найновішим вісткам прихильники Сталіна приготували гострі репресії супроти опозиціоністів, розв'язують непопулярні: ячєйки й комітети і т. д., аби тільки не допустити до вибору на партійний конгрес таких делегатів, що ставляться вороже до політики Сталіна.

Бомбовий замах у Бориславі?

„Звізозек Оборонців Подкарпаття“ уладив 17. травня в Бориславі в салі „Сокола“ академію з 11-ти роковини визволення Борислава від „української інвазії“. Академія почалася в 7. год. веч., а в 9. год. кинув хтось на салью бомбу крізь вікно. Бомба не вибухнула. „Газета Пор.“ пише, що бомбу кинули члени УВО.

Б. цісар Вільгельм у Німеччині?

Дня 16. травня поширилася в місті Есені чутка, нібито невідомо приїхав туди бувш. цісар Вільгельм і мав узяти участь у святі отворення вільних технічних уладжень у заведеннях Круппа.

Корфанти зрікса мандату.

Гол. виборча комісія округу ч. 2. в Катовицях повідомляє, що на місце пос. Корфанто, який зрікса посольського мандату в тій окрузі, призначено на посла до прусського союму д-ра Обремба з Мисловиць.

ПРОСИМО вирівняти передплату за „Діло“, бо 1. червня ц. р. здержуємо висилку нашого часопису тим Вп. Передплатникам, що залягають з передплатою. — 15. червня ц. р. відбудеться льосування нагород. Хто на дні 15. червня ц. р. не буде мати заплаченої передплати по кінець червня ц. р., безумовно не буде брати участі в льосуванні.

Польський уряд одержав проєкт европ. федерації.

Французький посол Ларош вручив підсекретареві мін-ства закорд. справ меморандум у справі устрою федеральної унії Європи. Меморандум не одержали рівночасно уряди всіх євр. держав, що належать до Ліги Націй. Уряди мають відповісти на меморандум до 15. липня.

Зайнфельда увільнили.

У суботу перед варшавським судом відбувся процес проти Зайнфельда за телеф. підслухування. Зайнфельд до вини не признався, сказав, що розмову між Замком і Спалою підслухав випадково, а помістив її в довірчій комунікаті для внутр. вжитку Аг. Вскольної. Пор. Зауважковський зізнав, що розмова мала строго довірчий характер. Сп. Сембонтковский, техн. керівник міжмістових телефонів зізнав, що третя особа може бути вміщена міжмістовою станцією в розмову, ведену двома апаратами. У міжмістовій станції все можна підслухувати розмову. Коли телефоністка чує розмову, уперелжує, щоб вилучити. Колиж уперелжена особа не вилучиться, то тоді не можна нічого порадити.

Після промови прокуратора й оборонця суд пішов на нараду, потім оголосив присуд, що увільнює Зайнфельда від вини та кари.

Пос. Кноль подався до димісії.

У варшавських політичних колах розійшлася чутка, нібито польський посол у Берліні Кноль подався до димісії. Справи тієї не полагодили з причини неприємності у Варшаві мін. Залеського, що після жєневської конференції виїхав на 2 тижні у Лондон.

Злодія прийняли як гостя...

Варшавська поліція арештувала ноторичного злодія Ховєського, що 13. травня обікрав у Познані латвійський хор. Той злодія покористувався стиском на двірці в Познані та прилучився до хору. Як гостеві приділили Ховєському квартиру з членами хору. Коли члени виїхали до міста Ховєський обікрав їх на кілька тисяч зол. Після обікражі виїхав у Варшаву, де скривався, поки його не арештували. При реалізації наїшли в нього 42 ключі, легітиміції студентів університету варшавського та познанського. Арештований признався до крадіж і що вкрадені в лотинів річи відпролав варшавським пасерам.

Посли волять кіно ніж парламент.

На засідання палати репрезентантів у Вашингтоні прийшло 17. травня так мало послів, що не доставало кворум. Тому вперше від 8 літ покористувалися рег. приписом, що дозволяє спровадити на наради послів, які не дістали відпустки. Командант пос. сторожі ходив по приватних мешканнях послів, до кім і театрів і спроваджував їх до палати.

Першого спровадили пос. Овена Рута. Коли він з'явився в парламенті, публіка на трибуні розвеселилася. Небаром спровадили спікера Монгорта. Перед парламентом зібралася юрба цікавих, що приглядалися, як послів спроваджували до парламенту.

Вибори в окр. Луцьк-Рівне.

Про недільні поші вибори до сойму в окр. Луцьк-Костопіль-Рівне ПАТ повідомляє, що зацікавлення ними було невелике. Участь у голосуванні взяло 30 проц. управнених. Це нібито є в зв'язку з відвакою Клубу БВ, яка нахилила населення здержатися від голосування. Подібну відвагу видав Зайнзек Інавалідів. Стронніцтво Нар. також не бере участі в виборах. Центр. союз жид. ремісників ухвалив також здержатися від голосування. У луцькій повіті участь німців вносила від голосування. Чехи в луцькій повіті здержалися від голосування.

У місті Рівне на заг. число 12.909 управнених до голосування віддало гол. 3.878 або 30 проц. Листа ч. 18 (УНДО) 3.442 гол., листа ч. 20 (рос.) 212 гол., листа 22 (укр. соц. рад.) 30 гол., листа ч. 19 (Сельроб-Бдність) 50 гол., листа ч. 8 (Сельроб-прав.) 2 гол. листа ч. 3 (Визволен.) 85 гол., листа ч. 4 (Бунд) 3 гол.

Ревізія вищих шкіл у СРСР.

„Вечерня Москва“ повідомляє, що комісаріат освіти приказав наповно перевести реалію вищих шкіл і наукових інститутів. Спеціальна комісія з робітничими делегатами має справити політичну переорієнтацію вчених і педагогічного персоналу. Причиною нової реалії є вилучення протибolsховицьких настроїв і виступів проти комуністичної ідеології в різних наукових заведеннях.

Повінь у станиславських воєвідстві.

Наслідком дощів піднялася вода у Бистриціх і Пруті. Ріка Ворона виступила з берегів і залила почасті пасовища. Свіча в Маури Старім і Вигоді (пов. Долина) залила поля, гостиниць, кілька хат і ринок. У Витлиці Лужанка залила 22 морги поля та ушкодила в двох місцях дорогу, що йде до Гомова. Ріка Сіпка у Креховичах і Ракові залила ок. 100 моргів.

Найгрізніше положення є в пов.: Снятин, Навітря, Коломия та Косів. У багато місцевостях мости ушкоджені, комунікація на дорогах перервана. Заг. евакуували населення з більше ніж 300 домів. Сотні домів і загород загрожені. До деяких місцевостей доступ неможливий. У коломийській повіті староста візав на поміч військ. У пов. Долина р. Сукач залила 150 моргів поля та пов. дорогу. У Лимниці (в калуській пов.) утонув тартаковий робітник Ів. Пітак. Тіла його ще не вилучили. Вода в Пруті у коломийській повіті піднялася на 3.85 м. понад норм. стан. У гром. Собів залиті два домів і рафінерія нафти. В Княжзворі евакуували 19 домів, 91 загрожені, у Коломії евакуували 3 домів, в Воскресінцях 15. У Вербіні Нижній і Вижині загрожені 200 хат. На р. Лучці загрожені мости. У пов. Косів вода в Черемощі піднялася на 2.85 м. у Рибинці 1.90 м. Дорога до Жабя та Криворівні залита. Провізоричні мости знищені. З деяких місцевостей нема ністей, бо комунікація перервана. На річці Рибинці всі кладки між Косовом і Москальською зірвані. В Черемощі втонули два коні з возом. У Рожнівці вода забрала міст на Рибинці. Чорний Черемощ ушкодив у багатьох місцях мости та дороги. В Північній залитий будинок постерунку поліції та 16 домів. У пов. Навітря вода піднялася на 2 м., на Бистриці 2.50 м. Міст біля Жабровича зірваний, також два мости на дорозі Ворохта-Жаб. Бистриця зірвала міст у Зелених. У пов. Снятин вода в Пруті піднялася на 2.20, у Черемощі 1.90, Витлиці 1.70. В Заблотові евакуували 12 хат, у Трійці 7. Відинові з, Польнінах 2, Джурові 8, Снятині 3, Залучі 50. Пов. Станіславів: Вода у Бистриці Наві. у Волчинці піднялася на 3 м. та залила провіл. міст, тому комунікація з Колодіською перервана. Левади й доли залиті.

Зі спортивного життя.

Мистецтва Я-кляси.

Перемисьль. Україна-Польонія 2 : 2 (0 : 2).

Україна розіграла ці змагання в складі: Новицький, Грешук, Скрегога; Воробець, Цимбал, Бутель II; Підлісський, Кобаяр, Магоцький, Лисняк, Воробець. У першій половині переважала Польонія, в другій половині мала рішучу перевагу Україна. Голі для України стріляли Кобаяр і Воробець, для Польонії Сюла і Дуда. Публіки до 2.000. Судія п. Усаж. Українська публіка Перемисьля витала наші друзину, яка заперезентувала гарну й інтелектуальну гру, дуже прихильно. Львів. Чорні І. Б.—Яніна 7:0 (1:0). Львів. Гасмоней—Світязь 2:1 (2:0). Стрий. Ляхів—Погонь (Стрий) 4:0 (2:0). Рівні. Погонь І. Б.—Ресовія 4:2 (3:0).

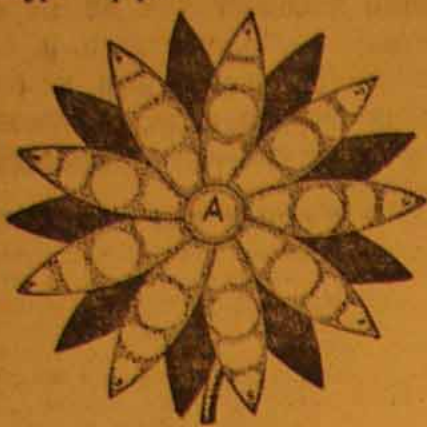
Мистецтва Ліги.

Львів. Чорні—Погонь 0:0. Увесь час мала Чорні помітну перевагу, якої не зміг використати. Публіки не зважаючи на дощ, понад 4.000. Краків. Легін—Кравонія 3:2 (1:0). Варшава. Висла—Польонія 4:3 (1:1). Львів. ЛКС—Варшавянка 7:0 (4:0). Кор. Гута. Гарбарія—Рух 2:2 (1:1). Катовиці. ІКП—Варта 2:1 (1:0).

Закордон.

Відень. Рарід—Герта 2:0 (2:0). Гакоат—Австрія 5:4 (2:1). Відень—Вакер 5:1 (1:0). Адміра—ФАЦ 0:0.

Конкурс фірми „Fascinata“.

Пояснення. У всі підписки квіти написати до-
вемо 9 сів о поданих значині, в подільській мові. Буква
„А“ в середині спільна для усіх сів. Букви в колісках
дають розв'язку.

1) Жіноче ім'я 2) Місто в Чехат. 3) Ріка в Поль-
щі. 4) Інше словище. 5) Інше почот. 6) Воде-
вня. 7) Інше колонія. 8) Часть шруб. 9) Інше
горюгов. (1—9 по польськи).

Межі особани надсилаючи правильну розв'язку
будуть роздосовані слідуєчі премії: 1) Швейцарський
патефон 2) Фотографічний апарат. 3) Манікюр. 4) Люк-
сусова касета в туалетових приборах. 5) Золоте перо
з касетці фірми Montblanc і крім цього 30 дашчих
премій (гарних касет) в косметичних приборах
FASCINATA. — Розв'язку треба присилати разом з по-
рошенням пуделочком (опакуювані) в поодинокій туби
крему „FASCINATA“ до фабрики косметичних виробів
„FASCINATA“, Краків, вул. Гертруди ч. 6. W. N. —
Кожний надсилаючи розв'язку, одержить ДАРОМ без
огляду на вислід досудування один комп'ю прібох ви-
робу FASCINATA. У дні 24. мая відбудеться в присут-
ності нотаріа досудування премій, якого виследи будуть
оголошені для 30 мая п. р. 1907 4—4

Цілюща закутина.

(Перед відкриттям сезону в Черчі.)

В одній закутині нашої землі є місцевість,
що душу веселить надіями, немінних людей до
себе кличе. Бо там матір, земля, із нутра свого
джерела цілющої води викидає, великі сподіван-
ня на майбутнє розгортає.

Все тут таке, неначе рукою Божою ведене.
У затишній, подільській китловині, закритій від
вітрів лагідними горбонинами, скресають цілю-
щі води. Китловина хоронена від продувів, весь
день залита сонцем, цим природним лікарем,
за яким банує не лиш людина, але і всяке сотво-
ріння. Сонце якби свідомо розвиває свою
цілющу міць для підкріплення тих лікувальних
ліностей, що їх мають черчанські питні дже-
рела та сірчано-болотні (боровинові) купелі.
Вже по недовгій користуванні ними сходять з
людини апатичність, утікають діямаючі ставо-
ві та шлункові болі, вливається енергія до жит-
тя, що дає здоровий сон і відпочинок мізкові.

Про користь лікування в Черчу дізнається
усякий, кому довелось там побути. Перевіряв
і я його після побуту в минулому році. А хіба
не винесе ніхто крашої оцінки, зокрема в тім
випадку, як цей, хто переконався на власній
особі.

І не пізнати Черче в такому короткому ча-
сі, бо ледви за один рік. А вже в цьогорічному
сезоні мало хто з давніших гостей побачить
його тим самим. Засаджено багато дерев, при-
крашено городи, змодернізовано купелі, побу-
довано нові будівлі.

Та не лиш управа життя докладає тут
своїх зусиль. Також приватні підприємці заці-
кавилися Черчем. Будуються нові вілли під пан-
сіони і помешкання для гостей. Помітно на
кожній кроці, що Черче ступило певним кро-
ком на шлях розбудови, сміливо конкуруючи
з іншими живцями.

Годиться ще згадати, що гість у Черчу по-
чувається напричуд гарно. Зокрема наш чоло-
вік живе тут якби на якомусь старовіському
празникові — все таке близьке і рідне. Може
тому, що в тім закутку нашої землі не пропала
не традиція давньої давнини. У цих недалеких
околицях давні княжі оселі — Свістільники,
Блюдинки, Дегова, Скоморохи, а під боком
Псари (Княжі Псари). Тай само Черче назива-
лося в давнину Черлечем і славилось чудами
від лікувальних вод. Також і Рогатин тут не-
далеко з маленькою церквою, звідки 1518 р.
забрали татари попівну Роксолану в ясир, а
вона своїм розумом і красою здінала собі ве-
ликого султана Сулеймана стаючи султаншею.
Мисафір, законною жінкою володаря трьох
континентів і трьох морей.

Д-р Теофіл Окуневський.

Комуністична профанація.

Берлінські комуністи обиди червоною
краскою мури церкви при вул. Штреземана та
пам'ятник поляглих на війні. Це вже дев'ятий
раз в. о. спрофановано так цей пам'ятник.

Що є і що не є політикою?

(Спростування до статті під цим заголовком.)

Від кооперативної „Української Народної
Мистецтва“ дістаємо таке спростування: До
відповідального Редактора часопису „Діло“,
Високоповажаного Пана Олександра Костика
у Львові.

На основі § 19. пресового закону просимо
помістити у найближчому числі Вашого часо-
пису наше спростування до статті п. М. Руд-
ницької п. н. „Що є і що не є політикою“, по-
міщеної на сторінках „Діла“ в днях 29. і 30.
квітня ц. р.:

1. Неправдою є, що Загальні Збори кооп.
„Української Народної Мистецтва“ виявили повну
дезорієнтацію політичної думки серед де-
яких кругів нашого жіноцтва, натомість правдою
є, що предметом нарад Загальних Зборів
кооперативної УНМ, яка має за виключне зав-
дання плекання народнього мистецтва, не могли
бути й не були ніякі політичні питання.

2. Неправдою є, що теперішня кооперати-
ва УНМ. основана була заходами „Союзу У-
країнок“, натомість правдою є, що основана
в 1922 р. з почину Промислової Секції „С. У.“
кооперативна УНМ. вже в 1923 р. припинила
свою діяльність і фактично перестала існувати.
Шойно в 1925 р. відновили кооперативу
самі ті особи, які і тепер її ведуть, а теперішня
голова „С. У.“ ні члени теперішнього виділу
„С. У.“ не брали участі ані не цікавилися від-
новленням кооперативної УНМ.

3. Неправдою є, що „Нова Хата“ є одно-
ким духовним кормом інтелігентного жіноцтва,
натомість правдою є, що „Н. Х.“ є журналом,
присвяченим справам народнього мистецтва,
домашнього господарства та мод, а передплатни-
ці „Н. Х.“ у своїх відповідях на анкету, роз-
писану редакцією „Н. Х.“, виразно домагалися
поширення відділів господарських і мистець-
ких, тому що про громадські та політичні спра-
ви находять достаточну відомостей у загаль-
ній пресі, що є доказом, що передплатниці
„Н. Х.“ читають і інші журнали.

4. Неправдою є, будьто би „Н. Х.“ мала по-
літичну закраску, натомість правдою є, що
„Н. Х.“ не була і не є політичним органом, а
чиство фаховим мистецьким і господарським
журналом, без якої то не було політичної за-
краски. На доказ повищого наводимо слова
письменниці Н. Королів: з письма надісланого
19. березня 1930 р.: „Подобается мені, що в
„Новій Хаті“ не помітила я політикування та
партійности, бо це робить з неї вільну мистець-
ку трибуну, чого, здається, поза нею в україн-
ській пресі тепер не існує“.

5. Неправдою є, що управа „Н. Х.“ відмо-
вилася з політичних мотивів помістити звідо-
лення з останніх Загальних Зборів „Союзу У-
країнок“, натомість правдою є, що Редакція
„Н. Х.“ помістила з власної ініціативи, враз по
Загальних Зборах „С. У.“, нотатку про перебіг
тих зборів, а Виділ „Союзу Українок“, який за
пять літ існування „Нової Хати“ ніколи не над-
силав ухвал своїх Загальних Зборів до помі-
щення (мотивуючи це тим, що не пристойть мі-
стити їх у журналі, присвяченому плеканню до-
машньої культури), надіслав тим разом внімково
резолуції останніх Загальних Зборів шойно в
три місяці по Загальних Зборах, тоді, коли ті
резолуції помістив Виділ „С. У.“ безпосеред-
ньо по Загальних Зборах в іншій пресі. При то-
му Виділ „С. У.“ свідомо пропустив ту резолю-
цію своїх Загальних Зборів, яка дотичила кооп-
еративної УНМ.

6. Неправдою є, що Редакція „Н. Х.“ від-
мовилася з політичних чи партійних мотивів
помістити протест проти більшовицького теро-
ру, ухвалений Чесько-словацькою Лірою Миру
й Свободи, натомість правдою є, що Редакція
„Н. Х.“ відмовилася містити якісь то не були по-
літичні протести, виходячи з того оправданого
зложення, що журнал, в якому є моди, не є
відповідним місцем на міщення політичних ре-
золуцій чи протестів, так як не містили таких
резолуцій журнали, присвячені спеціальним
справам „Життя і Знання“, „Лікарський Ві-
стник“, „Технічні Вісти“, „Кооперативне Моло-
дарство“ і інші.

7. Неправдою є, що в „Новій Хаті“ поміще-
но на протязі останнього року цілу низку ко-
мунофільських статей і заміток, натомість
правдою є, що на протязі останнього року в
„Н. Х.“ не було взагалі статей політичного змі-
сту. Поміщений був лише зміст реферату чита-
ного на ширших сходинах членів кооп. „Труд“
і „У. Н. М.“ п. з. „Вражіння з поїздки на Вел.
Україну“. Подібні статті були мішені в тому ча-
сі і на сторінках інших українських часописів,
напр. „Нового Часу“ про музичний світ на Рад.
Україні В. Барвінського.

8. Неправдою є, що в новинках „Н. Х.“ ви-
хвалювалося зокрема більшовицький журнал
„Селянка України“, натомість правдою є, що

„Н. Х.“ відносилася з рівною прихильністю до
всіх жіночих видавництв як українських так і
чужих (гляди: Н. Х. 1929 р. ч. 3. ст. 9, ч. 8. ст.
14). Замітки про „Селянку України“ поміщува-
ла також Жіноча Доля (гляди: 1927 р. ч. 10,
ст. 15, 1929 р. ч. 19. ст. 15), а як відомо в „Жіноч-
чій Долі“ Виділ „Союзу Українок“ поміщує
свої комунікати. Коли „Нова Хата“ на рівні з
„Жіночою Долею“ цікавиться часописом „Се-
лянка України“, робить це з такого самого за-
цікавлення, як тутешній літературний світ ці-
кавиться новостями у літературній діяльній, ми-
стецькій світ досягненнями на полі мalarства,
музики і театральної штуки, кооператори роз-
витком кооперативної, дарма, що всі ці діялки
суспільного і культурного життя обхоплені
державним апаратом.

9. Неправдою є, що Заг. Збори кооп. УНМ.
виявили „громадянську невиробленість“ чи
прояви „занепаду політичної думки деяких
кругів нашого жіноцтва“, натомість правдою
є, що Заг. Збори відкинули побажання п. М.
Рудницької перемістити „Н. Х.“ на громадян-
сько-політичний журнал, а одобрили дотепе-
рішній спосіб редагування „Н. Х.“, чого най-
кращим доказом є, що Заг. Збори одногосло-
сно ухвалили абсолютну Управу і Надзирний Рад/
кооперативної.

10. Неправдою є, що довголітня громад-
ська діячка закликала до толеранції супроти
комунізаційних елементів, натомість правдою
є, що ця громадська діячка, п. М. Білецька, яку
останні Заг. Збори „С. У.“ на внесення Виділу
„С. У.“ вибрали своїм почесним членом, аказу-
вала на шкідливість політичної нетолеранції,
яка причиноється до розбиття і ослаблення
власних сил у боротьбі проти місцевого ворога.

11. Неправдою є, щоб хтонебудь на Заг.
Зборах „УНМ.“ оправдував „політичну закрас-
ку „Н. Х.“ комерційним інтересом“, натомість
правдою є, що на Заг. Зборах стверджено, що
спосіб редагування „Н. Х.“ відповідає бажан-
ням та потребам передплатниць, про що свід-
чить сталий зріст їх числа.

12. Неправдою є, що Управа „Н. Х.“ гуртує
біля себе людей після найвіщих засад „мила жін-
ка, „близька знайома“, або „товаришка“, а
правдою є, що біля „Н. Х.“ згуртувався гурток
активних жінок, які безкористною мозольною
працею збудували установу, а до співпраці за-
прошували всіх громадян, між іншими та-
кож п. М. Рудницьку, але дістали від неї від-
мовну відповідь, тому що видаваний п. Поло-
нецьким польський конкурентний журнал
„Свят Кобеци“ платив її в двоє більший гоно-
рар і п. М. Рудницька в тому польському жур-
налі свої статті містила.

13. Неправдою є, що п. М. Рудницька в
своїх статтях висловлює думки всього зоргані-
зованого жіноцтва, натомість правдою є, що
якже навіть на Заг. Зборах УНМ., на яких пере-
важаючи більшість становили саме жінки зор-
ганізовані в „С. У.“, — п. М. Рудницька мимо
всіх своїх попередніх приготувань на окремих
довірочних нарадах при голосуванні знай-
шлася у зникаючій меншості.

14. Неправдою є, що поміщуючі свої статті
в „Ділі“, не бажала п. М. Рудницька підирвати
кооп. УНМ., а натомість правдою є, що в тих
статтях помістила п. М. Рудницька ще раз всі
ті закиди, які підносила на Заг. Зборах і які
тажме в цілості опрокинено, як безпідставні, —
і таким чином поміщуючи в пресі вже опроки-
нені закиди, свідомо ділає на некористь кооп.
У. Н. М.

ЗА УПРАВУ КООП. У. Н. М.: Ірина Павлюков-
ська, Стефанія Чижович, Марія Громницька.

ЗА РЕДАКЦІЙНУ КОЛЕГІЮ „Н. Х.“: Констан-
тина Малицька, Лідія Бурачинська.

НОВИНКИ

**Адміністрація „Діла“ пові-
домляє, що її бюро від дня
15-го травня ц. р. відчинені
тільки до 6. год. вечором.**

— Черче. Відкриття першого сезону для
І. червня. В першому сезоні знижені ціни. Прос-
пекти і подрібні інформації висилає управа за-
ведення — Черче, почта Рогатин, або Дирекція
Спілки — Львів, Ринок 10/1. Центробанк.

— Ювілейне свято „Бандуриста“. У 25-ліття
існування львівського академічного хору
„Бандурист“ відбудеться 1. червня ц. р. в салі
Муз. Інституту М. Лисенка ювілейний концерт
під протекторатом о. сов. Євгена Купчинсько-
го, д-ра Станіслава Людкевича і проф. д-ра
Степана Рудницького. Концерт, у якому висту-
пить, крім нинішнього хору „Бандуриста“, та-
кож хор, зложений з перших і передвоєнних
його членів, відбудеться в само полудне, після
чого будуть спільні сходини бувших і теперіш-
ніх членів „Бандуриста“ та комерс у Нар. Го-
стиниці.

НЕДУГИ ПЕРЕМІНИ МАТЕРІЇ

нині лічити легко, завдяки геніальному відкриттю Курі-Складовської

СУХІ РАДОВІ ОКЛАДИ „RADIUMCHEMA“

з нічної промисловості силою з Похвистаю жимуть в дуже добрий успіх також недуги на ревматизм, істичне склерозу, запалення суглобів і нервові болі

Жодяйте бери, проспекта 14:

„Radiumchema“ Warszawa, Śniadeckich 22
Lwów, Legionów 31.
Tel. 18-76 1-1

— Розрита могила в Романівці. Читаємо в „Подільському Голосі“: Громадянин Романівки, пов. Тернопіль, задумавши вшанувати пам'ять поглинух у війні. Громада відступила площу, а молоді і старші висипали могилу. Старості, довідавшись про це, рішало тому перешкодити і дати наказ могилу розсунути. Ніхто з громади цієї роботи не хотів виконувати, тож тепер розкопує могилу пострілюнок поліції. Могила виглядає тепер наче зрита гранатами...

— З Українського Наук. Інституту в Берліні довідомляють нас, що 16. ч. м. відбувся в салі тогож Інституту виклад д-ра Д. Оляничина „До історії торгівлі між Україною і Кримом“ (1754—1758) на основі нових джерел.

— Ріжні вістки. Ватикан випускає нову серію поштових марок з ріжними видами римських пам'яток; на них будуть ватиканські емблеми. — Французька поліція відкрила організацію торгівлі живим товаром; з пристані Сен-Незер вислали до Аргентини багато дівчат з Польщі. — В околиці Гізе, міста славного своїм Сфінксом, вибухла чума. — У СРСР. завели новий податок для власників собак: 10 карб. річно для пролетарів, а 20 карбованців для іншої класи. — За перші три місяці цього року згинуло на вулицях Лондону 320 осіб, а 11.441 було ранених, минулого року ця цифра була менша: 251 убитих, а 9905 ранених.

— Не буде матури. Але в Австрії. Вона скасована від нового шкільного року. Замість неї учні будуть виконувати домашні вправи або інші „вільні“. Хто такої вправи не віддасть, здаватиме іспит з 3-ох предметів, у цьому з одної чужої мови.

— Смерть німецької артистки. Відома артистка Марія Орська, затроєна вероналем, походила з Миколаївська; там уродилася як донька російського урядовця в 1896 р. Була кіндиною, звалася Рахія. У молодості виїхала до Відня і тут почала вчитись сценічного мистецтва у великого Йосифа Кайнца. Скінчила консерваторію, академію малярства, університет. Перший її виступ був у Празі в німецькому театрі. Згодом стала „зорею“ „Малого театру“ в Берліні і почала захоплювати глядачів німецької столиці своїми креациями в пєсах Ведекінда, Стріндберга, Уайльда. Хутко перейшла до „Фолькстатру“ і до „Камерного“. Відтворювала постаті нервових, химерних, демонічних жінок з глибокою інтуїцією чи може тільки вродженою природністю, бо сама мала неодну з рис модерної „неврастенії“. Німецьку мову за своїла собі напричуд легко й володіла нею чудово.

— Український винахідник з Аргентини. З американської української преси довідуємося, що з Буенос Айрес, столиці Аргентини (в Північній Америці) приїхав до Нью Йорку гом. І. Лєсюк, продати свої винаходи. Ці винаходи, кажуть, дуже практичні і винахідник їх уже всюди опантував. Він сподіється швидко великого приходу з винаходів. Лєсюк родом з Ражнова, пов. Броди. Ходив до гімназії в Бродях, а по війні виїхав до Аргентини. Тепер має 30 літ. У Злуч. Державах буде ще кілька тижнів, а відтак вернеться до Буенос Айрес.

— Католики у Злучених Державах. У Злуч. Державах живе 20 мільйонів і 78 тисяч католиків, а за останніх 2 літа це число зросло на 390.000. Євразійська церква має 4 кардиналів, 12 архієпископів і 102 єпископів з 26.925 священниками, 12.413 парохій, 5.753 місійних церквами, 135 теологічними семінаріями, де учиться 16.300 студентів на священників. Крім ріжних вищих шкіл мають католики 7.225 парохіальних народніх шкіл з 2.248.571 учнями. За останній рік зорганізовано 230 нових парохій, а з них 162 збудували нові школи. Новонавернених на католицизм у минулому році начислюють 38.232 душ.

— Фош буде відповідати. Дня 6. березня 1931 р. вийдуть одночасно у Франції і в Нью Йорку спомини маршала Фоша про останню війну, буде це повна картина воєнних подій з Францією, як головною темою. У них Фош відповість на численні закиди Клемансо.

— Пристрастний amator. У Відні арештували 21-літнього чеха Кадлечка, що за останній рік крадєв 35 роверів у ріжних частинах міста. Він уживав їх тільки як засіб комунікації до того місця, де кваліфікований украденний ровер продати.

— Жінка-дипломат. У Відні появилася на становищі заступника консула Чиле жінка — Агнес Фукс. Вона віденка, що ніколи не була в Чиле, але знає цей край прегарно зі студій. Як вона попала на таке становище? Випадково. Після студій у Женеві, вернувшись до Відня, де раз випадково познайомилася з одною рідною в Півд. Америки з мексиканським консулятом. Вивчила еспанську мову з симпатією для її знайомих і згодом дістала посаду урядовця — консуляти Чиле в Відні. Тут вона перейшла хутко всі ступені кар'єри. Тепер працює над важкою проблемою — навізати торговельні зносини Австрії з країною, що має багаті плоди землі від мінералів до оводів.

— Місто телефонів це Нью Йорк. Воно має 1.812.000 телефонних будок себто більш як уся Англія з Лондоном. На кожних 100 мешканців припадає там 27 будок. Денно є там пересічно 8.500.000 телефонних розмов. У телефонічних урядах занято там 6350 урядовців.

— Справлення помилок. В „Ділі“ з суботи 17. ч. м. зайшло кілька помилок, які отсим справляємо. Так у статті нашого віденського кореспондента „Політичне положення в Австрії“ подано у другому рядку другої шпальти з гори: „премієр Гендерсон“, зам. „міністр Гендерсон“. У статті „Український Наук. Інститут у Варшаві“ подано помилково, що Олександр Лотоцький, контрактний професор варшавського університету, покланяний на „назвичайного члена і директора Інституту“, зам. на „звичайного члена Інституту“.

— Пригадка! Першорядна кравецька робітня ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА знаходиться у Львові, Сикстуська ч. 20. Відзначена золотою медаллю на виставі в Стрию. Численні призначення за солідне і точне виконання всякого рода кравецьких робіт. Добірний матеріал на складі, умірковані ціни. 1953 5-6

Дописи.

ТЕРЕБОВЛЯ. (У 25-ліття повітового відділу „Взаємної Помочи Українського Учителства“). День 4-го травня ч. р. — це небуденний день у житті українського народного учителства Теревобовлянина. Того дня відсвятковано 25-літній ювілей існування повітового відділу „Ва. П. У. Учителства“. Рано відправив у місцевій парохіальній церкві поминальне богослужіння за померлих членів відділу о. Зиновій Кузьма. Після того відбулося в салі каси „Поміч“ святочне засідання, на якому промовив як делегат Головного Відділу п. Іван Юшини про найближчі завдання українського учителя. На свято прибуло 30 учителів з членами своєї рідні. Всіх учителів українців у теревобовельській повіті є 42 і всі вони зорганізовані у своїм станові товаристві. Велика залежність нашого учителства від повітових інспекторів, а вслід за тим страх перед перенесенням на захід, починаються до того, що тільки деякі одиниці з учителства беруть участь в українським громадянським житті, всі інші замикаються в чотири стіни школи! Валерій настрів, який можна було завважити на святі, не промове — гадаємо — безсладно, але навики, отворить очі боязливим і заставить їх стати, по можливості, в ряді працівників не тільки в школі, але й у кооперативі і в читальні. На закінчення свята відбулася спільна фотографія.

ГАЛИЧ. (З українського освітньо-культурного життя). Освітньо-культурне життя в Галичі набирає з кожним місяцем більшого змісту, більшого розгону. Заходами Філії „Прогресу“ відновлено читальню та скликано загальні збори. Місцева читальня спала твердим сном майже три роки. Щойно з початком 1930 р. по відбутті заг. зборів читальня життя поплило добрим руслом. У членів читальні вписалося около 100 мішан. В неділі і свята відбуваються відчити й реферати наших інтелігентів. Довкола читальні, що під проводом голови о. зав. Соломки йде сміло крок за кроком вперед, згуртувалося поволи майже все свідоме мішанство. — В останніх часах завязався при читальні драматичний гурток, що вже в дні 4. травня відіграв у салі польського „Сокола“ свою першу виставу п. з. „Сватання на Гончарівці“. Вистава пройшла з гарним успіхом. Безперечно найкраще виявився зі своєї ролі Стецько (інж. Орун), що цілий час бавив публіку. Вповні добре відіграли свої ролі п. А. Петрашівна, п. Цибулькінова, Цибулькін та М. Петраш. Слабшим партнером Уляни був Олексій. За мало достроювалася до співів оркестра, що часами шкодило співам. На загальній виставі пройшла дуже добре. Сала була переповнена Поибузи

ЦУКОР

ЗА 1

ДАЄ ЧОЛОВІКОВІ
СТІЛЬКИ СИЛИ (КАЛЬОРІЇ)
СКІЛЬКИ

СОЛОНІНА ЗА 2

МАСЛО " 3

МЯСО " 4

2056 2-3

села Залуква, Семиківці, Тустань. — Режисував інж. Орун. — Тепер драм. гурток вибирається в обідку по кращих селах району, хоч деякі закукурічені москвофіли роблять усе, щоб перешкодити нашій праці, то їх плани розбиваються цілковито. І. К.

3 концертної салі.

Третій концерт симфонічної оркестри в Дрогобичі.

Дня 11. ч. м. відбувся в Дрогобичі третій з черги симфонічний концерт оркестри філії Муз. Т-ва ім. Лисенка під управою о. дир. С. Сапруна з такою програмою: 1. Шуберт: Forellenquintett, 2. Шуберт: Symphonie h-moll і дві увертюри: Фльотова „Martha“ і Келер Беля „Tempelweihe“.

Вже сам факт перманентного існування цього роду організації, у нас на зах.-українських землях чи не одиноким — заслуговує на увагу ширших музичних кіл, абстрагуючи від того, що оркестра представляється як добірний ансамбль, який з кожним концертом викazuje поступи в зігранні і в осягненні мистецьких вершин.

У згаданім концерті виступила як солістка проф. Муз. Інституту п. Кулицька, яка відіграла дуже музикально фортепіанову партію квінтету Шуберта і легко поборювала навіть досить трудні технічно місця. Вибився теж чедіст п. А. Кільось сочистим тоном і взагалі музикально.

Оркестра складається з 34 осіб. Громадянство шире вітає порив енергійного директора тут. Муз. Інституту о. С. Сапруна, що зорганізував цю оркестру і веде її в якимись успіхом та бажає йому ще більших успіхів на будуче. Мельман.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Іван Попадюк, управитель школи в Криволуці, помер в Кросні 26. квітня 1930 р. в 38 році життя. Перебути злиди і страхіття світової і визвольної війни при австрійській армії а потім при стрільцях У. Г. А. спричинили у Похідного недугу серця, котра й скосила передчасно молоде життя, що так радо жертвував за кращу долю України. Поляшив жінку і маленьку донечку. Тіліні останки перенезено до Стрільча, родинного місця Померлого. В. Й. П.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Проф. Дмитро Дорошенко: Ілюстрована Історія України 1917—1923 рр. II. Том. „Українська Гетьманська Держава 1918 р.“ Ужгород 1930. Стор. 424+LXXXVIII сторін додатків. Формат великої вісімки. Ціна 2.25 амер. дол. Набувати можна в книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові.

„Історія визвольних змагань Галицьких Українців“ з часу світової війни 1914 до 1918, з ілюстраціями на підставі споминів і документів, написав д-р Кость Левицький. Третя частина. Львів, 1930. Накладом власним. Стор. від 497—780.

А. Коршнівський: „Бразилія“. Загальні відомості про Бразилію для української еміграції. Каліш 1930. Стор. 26. Форм. 8°.

Ярослав Пастернак: Гальштатська культура Закарпаття в його природних межах. Відбитка з записок Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові ч. 100. (1930).

„Українська Кооператива під Польщею в році 1928“. Статистика союзних кооператив. Львів, 1929. Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові. Стор. 60. Форм. 4°.

Федір Дудко: „Дід Яків“, оповідання для молоді. Ілюстрував Ю. Кирієнко. Львів 1930.

Самуилъ Бессараіи Грігоръ. Младшій. Младшій. Румынъ. 20